

Mikroskooppisen pienestä (jätti)suuria kuvistöitä

Kesto: 90–125 min

Oppiaine: kuvataide, matematiikka, ympäristöoppi

Luokka-aste: 5.-6. luokka

Tässä tehtävässä oppilas tutustuu lähiluonnon pikkuruisiin yksityiskohtiin ja ottaa niistä kuvia. Kuvat suurennetaan tietyssä mittasuhteessa, ja suurennoksista tehdään taideteoksia, jotka yhdistetään kollaasiksi. Näin kiinnitetään huomiota kaikkiin niihin pikkuisiin asioihin, joiden ohitse usein kävelee. Samalla voidaan puhua esimerkiksi toimista, joilla tosi pieniä ja samalla tosi tärkeitä asioita (kuten hyönteisiä) voidaan lähiympäristössä suojella.

Tarvittavat materiaalit

- mikroskooppeja, joilla voi ottaa kuvia (esim. Easi-Scope) – vaihtoehtoisesti voi käyttää tablettilaitetta tai kännykkää, mutta lopputulos ei todennäköisesti ole yhtä hyvä
- tablettilaitteet, joissa mikroskoopin kuva näkyy
- paperia, kyniä
- suuria papereita (tai esimerkiksi vapaa seinäpinta, johon voi piirtää kuvat valtavan suurina)

Toiminta

1. Oppilaat jaetaan n. 3 hengen ryhmiin. Jos käytetään mikroskooppia, joka yhdistyy tablettilaitteeseen, tehdään yhdistäminen appiin omassa luokassa ennen lähtöä. Kullekin ryhmälle annetaan tarvittavat kuvauslaitteet (esim. Easi-Scope ja tablettilaitte).
2. Oppilaat lähetetään pienemmissä ryhmissä pihalle ottamaan kuvia tunnin aiheesta. Aiheen on hyvä olla niin laaja, että oppilaat löytävät kuvauskohteen varsin nopeasti. Esimerkiksi ”ota kolme kuvaa *elollisista* ja kolme *elottomista* asiasta”.
3. Kun kuvat on saatu, ryhmät palaavat luokkaan ja valitsevat yhden kuvan, jonka haluavat piirtää. Jos aikaa, materiaalia ja tilaa riittää, voi jokainen oppilas valita itselleen kuvan. Kuvissa on tyypillisesti pieni osa jotakin – esimerkiksi leppäkertun pää ja osa kuorta, lehtisuonia, jäkälän muotoja. Se toimii hyvin (ei ole tarkoitus yrittää piirtää esim. koko leppäkerttua).
4. Oppilaat piirtävät kuvan olennaisen osuuden varovasti tablettilaitteen ruudulta läpi paperille. Tässä auttaa, jos luokan valot on himmennetty tai sammutettu. Kun kuva on paperilla, voidaan sen päälle piirtää ruudukko suurentamista helpottamaan (esim. 5 cm x 5 cm ruutuja).
5. Kukin ryhmä saa tehtäväkseen suurentaa piirretyn kuvan tietyssä mittasuhteessa (esim. 3:1). Suhdeluku voi vaihdella eri töiden välillä.
6. Isolle paperille piirretään ruudukko, joka on samassa suhteessa: esimerkiksi 5 cm x 5 cm suhteessa 3:1 → 15 cm x 15 cm. Oppilaat luonnostelevat tablettilaitteen ruudulta jäljentämänsä kuvan suurelle paperille ruudukkoviivoja apuna käyttäen.
7. Suurennoksia voi koristella, maalata tai muuten käsitellä kuvataiteen keinoin. Lopuksi kuvat ripustetaan seinälle yhteisenä, suurena kokonaisuutena. Jos on niin onnekas tilanne, että koulussa on seinä, jota voi käyttää piirtämiseen, oppilaat voivat piirtää nämä kuvat seinään esimerkiksi tusseilla. Tarkoitus on näyttää minimaalisen pieni maailma seinällä valtavan suurena.